

13:15-23 The Jews are unarmed, the Plishtim attack

1. Divrei haYamim I 12:2

נִשְׁקִי קִשֶׁת מִיְמִינִים וּמִשְׁמָאלִים בְּאַבְנִים וּבְחִצִּים בְּקִשֶׁת...

Those who were armed with the bow, ambidextrous with stones and in arrows from the bow...

2. Shoftim 5:8

יָבִחַר אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אִזְ לָחֵם שְׁעָרִים מִגֵּן אִם יִרְאָה וְרִמַּח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל:

They chose new gods, and war then came to the gates. A shield was not to be found, or a spear, among forty thousand of Israel.

3. Abarbanel to Shemuel I 13:19, 23

בהיות ששמואל נלחם בפלשתים, הנה להיותם מושלים בהם קודם לזה שנים רבות בימי שמשון ועלי, ואחרי זקנת שמואל היו להם נציבים בארץ... ספר שיצא מצב אחד מגבורי הפלשתים (והוא ראש שרי החיל) ויצא ממכמש אשר היו כלם חונים שם, להתקרב אל הגבעה אשר היו שמה שאול ויונתן בנו:

Although Shemuel fought the Plishtim, before this, for many years – from the time of Shimshon and Eli – [the Plishtim] ruled over them, and once Shemuel aged [the Plishtim] had governors in the land...

It told that one of the rulers, from the mighty of the Plishtim (the head of their military officers) left Michmas, where all of them camped, to draw close to Givah, where Shaul and his son Yonatan were located.

14:1-5 Shaul and Yehonatan Split Up

4. Ralbag to Shemuel I 14:1

וזה הספור כלו בא להורות כי לא בחרב ובחנית יהושיע ד', הלא תראה כי יהונתן לבדו עם נושא כליו היו כנגד החיל הרב הזה ונתן ד' תשועה גדולה בידו:

This entire story comes to teach that not through sword and spear will G-d save. Don't you see that Yehonatan alone, with his armour-bearer, was against this great force, and Hashem gave great salvation into his hand.

5. Abarbanel to Shemuel I 14:1

שהעיר ד' את רוח יונתן ואמר אל הנער נושא כליו לכה ונעברה

Hashem awakened the spirit of Yonatan, and he told his youth, his armour-bearer: Let's cross.

6. Abarbanel to Shoftim 14:1

מצאנו פעמים רבות בספורי הנביאים שהיו עושים פעמים דברים אשר לא כדת, כדי שיצא מהם עבודת הקל ית', כענין אליהו בהר הכרמל... וכן ראוי שנאמר בענין שמשון שעשה דברים אשר לא כדין לפי שימצא תואנה להנקם מפלשתים, כ"ש שלא היה הרוח האלקי אשר בו מיושב ומסודר לעשות תשועות כשאר השופטים ולא היה דעתו שלם. אבל הקל ית' למשפט שמו וצור להוכיח יסדו... והקל ית' הספיק בידו לעשותם כן, לפי שעם היותם פעולות משובשות מפאת עצמם, הנה ימשך מהם הנקמה מפלשתים.

We have seen many times in the stories of the prophets that they occasionally acted against the rules, so that the service of Gd would emerge from those deeds. Like Eliyahu on Mount Carmel... And this is appropriate to say regarding Shimshon, that he broke the law so that he would find a claim for revenge against the Philistines – certainly given that he did not have the Divine spirit settled and orderly within him, to perform heroic deeds as the other judges did, and he did not have a complete mind. But Gd put him in place for justice, and the Rock established him to rebuke... Gd enabled him to do this, because even though those activities were in themselves mixed up, vengeance against the Philistines would emerge from them.

7. Talmud, Sotah 9b

איני, והכתיב "ואביו ואמו לא ידעו כי מד' היא!" כי אזל מיהא בתר ישרותיה אזל.

Can it be so? Shoftim 14:4 says, "And his father and mother did not know that it was from Gd!" When he did it, though, he followed what seemed good to him.

8. Ralbag to Shemuel I 14:3

והעם לא ידע כי הלך יהונתן - אמנם אמר זה שאם ידעו היו הולכים עמו:

"The nation did not know Yehonatan had gone" – In truth, it said this for had they known, they would have accompanied him.

9. Malbim to Shemuel I 14:1, 14:3

לכה ונעברה. אז לא היה דעתו עדיין להלחם בם, רק לעבור אל העבר שנגד מצב פלשתים, כי מכמש היה מצפון לגבע (כמו שיתבאר פ"ה), ושאלו ויונתן עמדו בצד דרום של גבע... ולכן לאביו לא הגיד, כי לא היה דעתו עדיין אל הגבורה שהתעורר עליה אח"כ:
שב אל ספורו שיונתן לא היה דעתו אז אל שיפול במחנה פלשתים, א] מצד שלא הגיד לאביו, ולא היה עושה דבר גדול כזה בלעדיו. ב] שהיה שם אורים ותומים עמהם והיה שואל בד'... ג] שגם העם לא ידע כי הלך יונתן, וכל זה ראייה שלא היה במחשבתו אז לעשות נוראות, שא"כ היה מיעד את העם להיות נכונים אחריו:

"Let us go and cross" – He did not yet intend to fight them, only to cross to the side opposite the Plishti governor, for Michmas was north of Geva (as will be clear in 14:5), and Shaul and Yonatan were on the south side of Geva... Therefore he did not tell his father, for he did not yet intend the mighty deed which was awakened in him afterward. It then returns to telling that Yonatan did not yet intend to fall upon the Plishti camp (1) in that he did not tell his father, as he would not have tried something so great alone; (2) the *urim v'tummim* were there with them, and he did not ask of Gd... (3) the nation also didn't know Yonatan had gone. All of this proves that he did not yet intend to perform awesome deeds, for then he would have told the nation to be ready to follow him.

10. Abarbanel to Shemuel I 14:3

העם לא ידע כי הלך יונתן מהמחנה, כי לא שאלו עליו לכהן ולא ידעו דבר
The nation did not know that Yonatan had left the camp, for they (?) did not ask the kohen about it and did not know anything.

11. Talmud, Shabbat 55b

גופא, אמר רב: פנחס לא חטא שנאמר "ואחיה בן אחיטוב אחי אי כבוד בן פנחס בן עלי כהן ד' וגו'" אפשר חטא בא לידו והכתוב מייחסו? והלא כבר נאמר "יכרת ד' לאיש אשר יעשנה ער וענה מאהלי יעקב ומגיש מנחה לד' צבקות" - אם ישראל הוא לא יהיה לו ער בחכמים ולא עונה בתלמידים, ואם כהן הוא לא יהיה לו בן מגיש מנחה! אלא לאו שמע מינה פנחס לא חטא... [אבל] מתוך שהיה לו לפנחס למחות להפני ולא מיחה מעלה עליו הכתוב כאילו חטא.

Similarly, Rav said: Pinchas did not sin. It says, "And Achiyah son of Achituv, brother of Ichabod son of Pinchas son of Eli the priest, etc." Can it be that [Pinchas] sinned, and yet the text would list his lineage? Does Malachi 2:12 not say, "Gd will cut off the person who does this from having a descendant in the tents of Yaakov, and bringing an offering to Gd" – if he is a Yisrael then he will have no descendant among the sages and students, and if he is a kohen then he will not have a son who brings an offering! We must see from here that Pinchas did not sin... [But] Pinchas should have protested to Chofni and he did not, the text views him as sinning.

12. Radak to Shemuel I 14:3

... אבל במלחמה הזאת שהיה אחיה נושא אפוד והיה טוב לפני ד' היה הדבר בהפך והיתה תשועה גדולה בישראל:
... But in this war, when Achiyah carried the *ephod* and was good before Gd, it was the opposite, causing great salvation for Israel.

13. Malbim to Shemuel I 14:5

היו שם שיני סלעים גבוהים מפסיקים ביניהם, והיו גבוהים מאד עד שנקבו בשמות מיוחדים...
Two large boulders separated them, and they were so great that they were identified with special names...

14:6-16 _____ Yehonatan's Gambit

14. Abarbanel to Shemuel I 4:6

ואחשוב שיונתן שתי פעמים אמר זה לנערו, בראשונה אמר לבד "לכה ונעברה אל מצב פלשתים" ושהנער לא השיבו דבר אולי פחד מלעשותו, ולכן חזר פעם שנית לאמר וישנה והרבה בדבריו...

I think Yonatan told his youth this twice. First he just said, "Let's go and cross to the Plishti governor," and the youth did not respond, perhaps out of fear of doing. Therefore he repeated it, saying it and repeating and increasing his words...

15. Rashi to Shemuel I 14:10

ואם כה יאמרו עליו עליו - פחד הקב"ה בלבם ויראים לזוז ממקומם:

If they will say thus, "Ascend to us" – the fear of Gd would be in their hearts, fearing to budge from their place.

16. Radak to Shemuel I 14:9

הוא וכיוצא בו הוא קול דברי' ישמע אדם ויחזק לבו כי הם ס' ואות על המעשה...

This, and things like it, are messages a person hears and his heart strengthens, for they are a sign and symbol of the deed...

17. Abarbanel to Shemuel I 14:10

היתה הבחינה כי אם הם ידברו כאותם הדברים והמלות עצמם אשר אמר יונתן, אין זה כי אם מפאת השגחה אלקית שישים הדברים בפיהם ורוח ד' נוצצה בם להודיעם את אשר יעשון, והיה זה ממדרגת רוח הקודש ולכן בחר בזה.

The test was that if they would speak the message and words themselves which Yonatan said, this would only be from Divine supervision, placing the message in their mouths, the spirit of Gd sparking in them to tell them what to do. This was a level of Divine inspiration, and so he chose this.

18. Rashi to Shemuel I 14:14

וגבורה גדולה היא זו שהיו קרובים זה לזה ונכונים לעזור זה את זה:

This is great might, for they were close to each other and could help each other.

19. Malbim to Shemuel I 14:13

זה היה מעזר ההשגחה שלא סבב את שן הסלע ללכת על הדרך, כי שם עמדו אנשי המצבה נכונים וצפופים אל פני הדרך, ולא היה מסתבב אימה וחרדה. אבל יהונתן עלה על שן הסלע והגיע באמצע בין אנשי המצב ובין המחנה ושם התחיל להכות, עד שבמקום שהיה המצב נכון בצד הדרך לא ראו צר ואויב, ובמקום שעלה יונתן היו מפורזים...

This was from Divine supervision, that he did not circumnavigate the boulder to use the road, where the governor's men stood ready, close together across the road, and fear and terror would not have resulted. But Yehonatan ascended the boulder and reached the middle, between the governor's men and the camp, and there he began to strike, so that where the governor stood, beside the road, they did not see any enemy, and where Yonatan ascended they were spread out...

Why was Yehonatan's test acceptable?

20. Vayikra 19:26; Devarim 18:9-13

Do not eat blood; do not read omens or calculate propitious times.

For you are entering the land Hashem your Gd is giving you; do not learn to practice the abhorrences of those nations. There shall not be found among you one who passes his son or daughter through fire, or engages in sorcery, or calculates times or uses omens or magic. Or one who practices charms or inquires of *ov* or *yidoni*, or seeks the dead. For all who perform these deeds are abhorrent to Gd, and because of these abhorrences Hashem is eliminating them from before you. You shall be complete with Hashem your Gd.

21. Talmud, Chullin 95b

רב הוה קאזיל לבי רב חנן חתניה, חזי מברא דקאתי לאפיה אמר "מברא קאתי לאפי, יומא טבא לגו." אזל קם אבבא, אודיק בבזעא דדשא, חזי חיותא דתליא. טרף אבבא, נפוק אתו כולי עלמא לאפיה, אתא טבחי נמי, לא עלים רב עיניה מיניה. אמר להו, "איכו השתא ספיתו להו איסורא לבני ברת!" לא אכל רב מההוא בישראל. מ"ט? אי משום איעלומי הא לא איעלים! אלא דנחיש, והאמר רב "כל נחש שאינו כאליעזר עבד אברהם וכיונתן בן שאול אינו נחש!" אלא...

Rav was going to his son-in-law Rav Chanan, and he saw a ferry coming to him. He said, "The ferry is coming to me, it's a good day." He came to the gate and peeked through a crack in the door, seeing meat suspended. He knocked on the gate, and all of them came out to greet him. The chef came, too, but Rav did not take his eyes from [the meat]. He told them, "You would have fed prohibited food to my daughter's children!" Rav did not eat the meat. Why? If because it was unwatched, it wasn't unwatched! If it was because he was guilty of *nichush*, didn't Rav say, "Any *nachash* which is not like that of Eliezer, Avraham's servant, and Yonatan son of Shaul, is not *nachash*!" Rather...

22. Radak to Shemuel I 14:9

וזה אינו נחש האסור ואם היה אסור לא היה הקב"ה עוזרו בהליכה ההיא...

This is not the prohibited *nachash*; if it were prohibited, Gd would not have helped him on that journey...

23. Rambam, Moreh Nevuchim 3:37, Friedlander edition

When you read the books which I mentioned to you. you will find that witchcraft, which will be described to you, is part of the customs of the Sabeans, Kasdim, Chaldeans, and to a higher degree of the Egyptians and Canaanites. They caused others to believe, or they themselves believed, that by means of these arts they would perform wonderful things in reference to an individual person, or to the inhabitants of a whole country, although no analogy and no reasoning can discover any relation between these performances of the witches and the promised result... It is the object and centre of the whole Law to abolish idolatry and utterly uproot it, and to overthrow the opinion that any of the stars could interfere for good or evil in human matters, because it leads to the worship of stars.

24. Ramban, Commentary to Devarim 18:9

The blessed Creator, when He created everything from nothing, made the upper realms direct the lower realms which are beneath them. And He placed power over the land and all that is in it in the stars and constellations, according to their direction and gaze upon them, as has been tested by astrology.

25. Ramban, Commentary to Sefer haMitzvot, Added Commandment 8

The eighth mitzvah: We are commanded that our hearts should be complete with Gd, as it says, "You shall be complete with Hashem your Gd." This command means that we should designate our hearts for Gd alone, and believe that He alone creates all, and He is the one who truly knows the entire future, and from Him alone should we seek the future... and we should not seek it from those who gaze at the heavens and others, or we should not trust that their words will come true. But if we hear something from them, we should say, "All is in the hands of Heaven," for He changes the arrangement of the stars and constellations at will... And Avraham received this command when [Gd] came to make a covenant with him and give him children, saying, "Walk before Me and be complete."

26. Rambam, Mishneh Torah, Laws of Idolatry 11:16

All of these are words of falsehood and deception, which the early idolaters used to trick the nations to follow them, and Israel, who are wise and educated, should not follow these matters of emptiness or put the thought into their hearts that these are beneficial. As it says, "For there is no omen-reading in Jacob, and no sorcery in Israel."... Anyone who believes in these and similar matters, thinking in his heart that they are true and wise, and the Torah prohibited them, is only from among the fools and those who lack knowledge...

27. Radak to Shemuel I 14:9

אם ירצה אדם לעשות מעשה ויעשה דבר א' לאות וס' למעשה ההוא כדי לחזק לבו ולעורר לבו לדבר ההוא זה הדבר מותר, כי אילו היו עושים רע בדבר הזה אליעזר ויהונתן לא היה עונה אותן הב"ה כהוגן ומסייע את מעשיהם ועוזרם... המאמר ההוא שאמר רב כך פירושו: כל נחש וס' שהוא אינו עושה אותו ס' לעצמו מתחילה, כמו שעשה אליעזר ויהונתן, אינו נחש וסימן ואין לסמוך עליו או לחוש ממנו אם יבא מאליו.

28. Ran to Chullin 95b (and see Derashot haRan 12)

הנחש שאסרה תורה הוא התולה את דבריו בסימן שאין הסברה נותנת שיהא בהם גורם תועלת לדבר או נזק, כגון פתו נפל מידו וצבי הפסיק לו בדרך... אבל הלוקח סימנין בדבר שהסברה נודעת שהן מורין תועלת הדבר או נזק, אין זה נחש, שכל עסקי העולם כך הם שהרי האומר שאם ירדו גשמים לא אצא לדרך ואם לאו אצא לדרך אין זה נחש אלא מנהגו של עולם!... יונתן בן שאול שבקש להכות במחנה פלשתים הוא ונושא כליו בלבד לקח זה סימן לעצמו שאם יאמרו "עלו אלינו" יהא נראה שהם יראים ממארב...

29. Rabbi Baruch halevi Epstein, Torah Temimah to Bereishit 24 #17

כל נחוש שאינו סומך עליו ממש לעשות מעשה על פיו כמו שעשה אליעזר עבד אברהם כמבואר בפרשה אין בזה משום איסור לא תנחשו... מה שנראה ברור בכלל ענין זה, כי באמת אינו אסור רק נחוש כזה שמנחש על המקרה עצמו מבלי להזכיר שם ד' ומבלי בקש ממנו סיעתו לסבוב מקרה זה, משום דאז יש בזה ענין כשוף...